

Izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu. — Naročnina znaša celoletno 25 Din, polletno 12 Din 50 para, četrtletno 6 Din, mesečno 3 Din. — Posamezna številka stane ----- 1 Din 50 para. -----

ŽELEZNIČAR

Glasilo Saveza železničara Jugoslavije.

Upravništvo in uredništvo v Ljudskem domu, Maribor, Ruška cesta 7. — Dopisi morajo biti frankirani in podpisani. — Rokopisi se ne vračajo. — Reklamacije ----- poštine proste. -----

St. 10.

Maribor, dne 15. maja 1923.

Leto XV.

Izdajalci obsojeni!

Celje, dne 7. maja 1923.

Danes zvečer se je vršil velik shod železničarjev in javnih nameščencev v celjskem »Narodnem domu«. Shod je sklical lokalni akcijski odbor sestavljen iz vseh organizacij, ki so zastopane v ljubljanskem akc. odboru. Shod je bil informativen na katerem se naj bi poročalo o konferenci v Beogradu od 29. in 30. aprila in da se upraviči letak, ki ga je izdal centralni odbor Saveza železničara Jugoslavije v Zagrebu pod naslovom: »Protizdajalcem«, vsled česar je za ta shod vladalo veliko zanimanje. Akcijski odbor je povabil vse odgovorne predstavnike zainteresiranih žel. organizacij. Zvezo jug. žel. je zastopal njen predsednik Blaž Korošec, »Neodvisno« M. Žorga in naš »Savez« je zastopal poleg sodrugov iz Ljubljane in Maribora, sodr. Pongračič iz Zagreba. Poročilo iz Beograda je podal g. B. Korošec. Povedal je, da je sklenjena in propagirana stavka za 5. t. m. izostala, v glavnem zaradi tega, ker ostale pokrajine, zlasti Bosna, Srbija in Dalmacija niso bile za to pripravljene. Da, ko so gospode delegate teh pokrajin izvestili o nameravani akciji, so se ti gospodje silno razjezili in da je bilo treba en dan in pol, da so jih malo pomirili in pregovorili, ter sploh pripravili do tega, da gredo z nami. Da se bo v Beogradu ustanovil centralni akc. odbor, ki bi naj nadalje vodil akcijo. Nadalje pravi, da so na konferenco v Beograd vse organizacije poslale svoje delegate razen »Saveza železničara Jugoslavije«, kar da je treba obsojati. Namesto tega je Savez izdal letak, v katerem trdi, da smo mi izdajalci. S tem je bilo poročilo iz Beograda izčrpano, na kar podeli predsednik sodrug Felician sodrugu Pongračiču iz Zagreba besedo, ki je v svojem daljšem govoru v glavnem rekel sledeče:

Cenjeni navzoči! Pred vami leži letak, ki je bil izdan po sklepu uprave SŽJ, katerega imam čast tukaj zastopati in v katerem se »Zvezi« in »Neodvisnim« očita izdajstvo. Trdim tukaj javno, da je vsebina od besede do besede resnična, ker kot dokaz za to imamo pismena potrdila. Utemeljitev resničnosti bo toliko lažja, ker so na letaku napadene osebe, katere pozivljem, da prinesejo nasprotno dokaze, če to morejo. Izdajstvo se je izvršilo in posledice bodo težko občutili železničarji in javni nameščenci. Že pri sestavi akcijskega odbora nismo imeli zaupanja vanj, radi tega, ker so prišli v ta odbor elementi, ki s svojo preteklostjo ne nudijo nobene garancije, da bodo pri skupnem delu ostali pošteni. Mi smo takoj pri sestavljanju akc. odbora zahtevali jamstva in smo rekli: mi smo pripravljene na skupno sodelovanje, toda vi nam morate nuditi garancije, da ste pripravljene, da za težko in pošteno delo železničarjev vodite upravičeno in častno borbo. Brez takšnih garancij ne bi naše skupno delo nikomur koristilo. Na podlagi tega so v Ljubljani koalirane organizacije pokazale voljo, da so pripravljene nam te garancije nuditi s tem, da so se izjavile pripravljene, za predložene zahteve izvršiti demonstrativno manifestacijo. Ko smo izvedeli za tak sklep, smo se pridružili aktivno in delali z vsemi močmi na to, da bi projektirana manifestacija uspela čim boljše. Nam so razmere v Srbiji, v Bosni in ostalih pokrajinah dobro znane, in takoj smo si bili svesti, da je izvedba manifestacije v teh pokrajinah odvisna samo od nas in naših tamošnjih organov. Da bodo tudi te pokrajine pravočasno za manifestacijo pripravljene in solidarne, zato smo iz Zagreba poslali naše organe, da v tem smislu delujejo. Po sklepu akcijskega odbora v Ljubljani, bi se manifestacija morala izvesti 5. maja med 11. in 12. uro. O tem imamo pismeni akt podpisan po predsedniku akc. odbora Korošču. Dne 27. aprila se je vršila v Zagrebu v naših prostorih konferenca, kateri je prisostvoval tudi Korošec. Na tej konferenci je on izjavil: »Enourna manifestacija se bo izvršila brezpogojno. Dne 29. aprila se bo vršila še ena konferenca v Beogradu z namenom, da bi

se tudi druge pokrajine akciji priključile. Na vprašanje, da li je sklep definitiven o manifestaciji tudi tedaj, če se konferenca v Beogradu ne bi z njo strinjala, je Korošec odgovoril: Da! **Sklep je definitiven, tudi če bi se konferenca izrekla proti, v tem slučaju bo Slovenija izvedla akcijo sama in zato prosim Savez, da stori vse kar je mogoče, da bo manifestacija izvedena tudi na Hrvatskem in v ostalih pokrajinah brez onih, ki ne bi bili v Beogradu za.** 28. aprila je prišel Korošec ponovno v prostore Saveza in zopet ponovil ono, kar je rekel prejšnji dan. Tedaj po izjavah predsednika akc. odbora, ki so bile za nas merodajne, bi se manifestacija imela izvršiti dne 5. maja, toda po sklepu konference v Beogradu je ista izostala. Ta fakt, da manifestacije ni bilo, je najbolj očitni dokaz, o storjeni izdaji. Ko nam je Korošec izjavil, da se bo manifestacija 5. maja brezpogojno izvršila, smo ga opozorili na sledeče: **Savez je za izvedbo manifestacije in mi bomo delali na to, da bodo naši ljudje tudi v vseh ostalih pokrajinah isto izvedli. Ker se bo manifestiralo brez ozira na sklepe v Beogradu, radi tega mi na to konferenco ne polagamo nobene važnosti, Savez bo, v kolikor bi to bilo potrebno, zastopal Pavičević, a vam (Korošču) je naše stališče znano in vsled tega ni brezpogojno potrebno, da smo tam prisotni.**

Tako stoji stvar in če je Korošec pošten, more samo to potrditi. Naša bojazen, da se v Beogradu ne bo odločevalo o razrednih potrebah železničarjev in javnih nameščencev, marveč o strankarskih interesih vladajočih strank, je bila na mestu. Na dan konference se še ni vedelo, kdo dobi državno korito, ali demokrati ali radikali, za to so bili proti manifestaciji eni in drugi in to čisto iz političnih računov. »Zveza« in »Neodvisni« so se dali vpreči pred režimski voz in bodite prepričani, da če bo odločal Beograd ali se naj manifestacija izvrši ali ne, da v tem slučaju do nje ne pride, dokler ne pride odobritve od ministrov saobračaza in notranjih del. Čast beogradskemu razredno zavednemu proletarijatu, ki čuti z nami, toda beograjski birokraciji ne moremo verjeti ničesar, saj pozna naše trpljenje, toda ni voljna, da ga ublaži. Kdo bi te dobre volje tamkaj bilo, tedaj ne bi naš položaj bil tak, kot je. (Burno pritrjevanje in ploskanje pri vseh navzočih.) V Beogradu sene bi smelo dovoliti, da odločajo siti in preskrbljeni, marveč naj bi odločali tisti, ki so nam enaki, ki morajo kakor mi v boj za večji kos kruha.

Za tokrat je borba izdana in drugič jo bo težko pripraviti. Mi nismo voljni hoditi v Beograd in tam site prepričati o našem gladu, a najmanj smo voljni, da se nam podmeta, da smo se dali v Beogradu prodati. (Ponovno veliko odobravanje.) Raznih konferenc, prošenj, protestov itd. je že zadosti in mi moramo delati v pravcu, da odprto manifestiramo našo nezadovoljnost proti takšnemu stanju. Radi tega, ker se je država ogradila z zakonom o svoji zaščiti, to še ne more pomeniti, da moramo pomreti od glada. Protidržavni elementi so tisti, ki nas vodijo v pogubo, mi pa, ki se bojujemo za boljšo existenco, delamo za državo in za ljudstvo. Vse to so razlogi, radi katerih se že sklenjene akcije ne bi smelo opustiti, marveč jo provesti v tistem obsegu, kakor je to bilo mogoče. Položaj, v kakršnem smo danes, pomeni oslABLJENJE in blamažo in do tega ne bi bilo smelo priti. (Burno odobravanje.) Pri celi stvari je najstrašnejše sledeče: Pri svojem drugem prihodu v Zagreb nam je Blaž Korošec rekel to-le: »Bil sem z Udovčem (Zvezar) pri ravnatelju državnih železnic in sem ga obvestil o celi manifestaciji, ki bi se bila imela 5. maja izvršiti.« Kaj to pomeni? Najodgovornejši funkcionar Akcijskega odbora gre k sovražniku in mu izda bojne načrte. Ali to ni izdaja? (Klici: Pfu!) Ali ljudje, ki si vodstvo boja tako zamišljajo, niso isto, kar so izdajalci ali ne zaslužijo najhujše obsodbe? (Klici: Tako je!)

Rezultat te izdaje je, da je na 1. maj bila izdana okrožnica, s katero se osobju grozi z najostrejšimi kaznimi, če bi na 5. maja pri manifestaciji sodelovalo. Z ljudmi, ki hočejo borbo tako voditi, ni sodelovanje mogoče. Oni zaslužijo splošno preziranje, kakor tudi vsi oni, ki jih branijo. (Tako je!) Savez železničara bo sodeloval z organizacijami, ki hočejo biti poštene in za borbo odločene organizacije, pa ki jim je borba samo na jeziku in fraza za pridobivanje članov, jih bomo prešli. Tudi oni jih bodo pomandrali, ki jim danes še kaj verjujejo. Mi potrebujemo kruha in ne fraz. (Tako je!) Pripravljeni smo, da slišimo mnenje centralnega akcijskega odbora in da vidimo njegov bojni načrt. Če isti ne bo borben, marveč zaplotnjaški (zahrbten), ga bomo razkrinkali, kot smo to storili s konferenco v Beogradu. Moti se vsakdo, kdor misli, da je zboljšanje našega položaja brez boja mogoče; postal je še težji, ker se nismo bojevali že preje. Mi smo za boj in gremo z onimi, ki bodo pripravljene naše stališče pošteno deliti. (Pri vseli prisotnih buren aplavz.)

Po govoru sodruga Pongračiča je skušal Korošec nekaj popravljati, toda ni našel več primerne besede, s katero bi se bil mogel uspešno braniti. Gospod Korošec je popolnoma zgubil glas in rekel, da ni govornik po poklicu in če mu tudi ne ploskajo navzoči, je to zanj vseeno. Očitkov sploh ni skušal ovreči, ker so držali.

Za tem je nastopil večni apostel »neodvisne« Marcel Žorga, ki se je tri četrt ure potil, da je bil ves moker, pa ni nič pomagalo. Mi mogli mase tako vneti, kot je sam sebe, da bi mu bila vsaj enkrat zaploskala. Zamorec je skušal zamorca prati, pa ni nič koristilo. Celjani so pač tiči, ki se ne dajo kar tako in to si bo Marcel zapomnil. Morda je bila ta taktika dobra, da so si pogledali nasprotniki iz oči v oči in masa je sodila!

Po prvem majniku!

Praznovanje prvega majnika je za delavstvo nekaj barometer, ki kaže, koliko je proletarijat napredoval ali nazadoval. Na žal ne moremo reči, da smo napredovali, vsaj na nekem delu kontinenta ni to slučaj. Res je, da smo slišali, da so letos tudi tisti praznovali 1. maj, ki smo jih običajno imenovali kitajske kulije ali tudi cicibambule. Na Kitajskem so letos prvič delavci praznovali 1. maj. Na Japonskem so že preje postojale strokovne organizacije. Na žal smo pa tam nazadovali, kjer bi bili lahko že močni. In kaj je temu vzrok?

Vzrok je — razkol! In kdo je povzročil razkol?

Tisti, ki so mislili, da bodo šli z glavo skozi zid. Ker pa je glava bolj mehka, kot zid, so si glavo razbili in zato danes triumfira zopet kapitalistična reakcija. Kdo od nas se ni v srcu vzradoštil, ko smo pred par leti čitali poročilo o velikanski zmagi italijanske socialistične stranke, ki je dobila pri volitvah 155 mandatov.

Če tudi to ni bila neposredno naša zmaga, vendar smo se je razveselili, kakor da bi bila naša. Kajti čim močnejša je proletarska stranka v sosednji državi, tem manjša je bojna nevarnost, tem bolj je oslABLJEN kapitalistični razred. Toda prišel je črv — razkol tudi med italijanski proletarijat in med tem, ko so se delavski voditelji prepirali za cesarjevo brado, se je organiziral kapitalistični razred v podobi fašizma. Preje mogočna stranka, si je dovolila luksuz in se razdelila kar na tri skupine.

Sodrugji so grešili proti Marksovemu principu: »Proletarci vseh dežel združite se«, ne, oni so se v eni sami deželi združili in pustili raje, da se je buržuazija združila proti delavcem. Le pomislimo: V začetku leta 1919. so italijanski delavci zasedli vse tovarne po vrsti in niti kapitalisti niti vlada si niso upali proti njim nastopati. Skratka: bi li so gospodar položaja. In kje se je prvi maj tako popolno praznoval, kot ravno v Italiji? Saj je prvi

maj bil največji praznik, katerega je v zadnjih letih začela tudi buržuazija spoštovati in Nitti je prvi majnik povzdignil v državni praznik. No, in letos smo dobili najžalostnejša poročila ravno iz Italije. Skoraj vse delavstvo je moralo cel dan na 1. maja delati. Ne le, da se je zagrozilo delavcem, da zgube plačo, če ne bodo delali, marveč, da bodo odpuščeni. In res. Le majhen del delavstva se je predrznil praznovati delavski praznik; tako tudi drugod. In pri nas: Naši sodrugi, ki so bili v Trstu, imajo še gotovo v živem spominu, kako je iriški proletarijat skozi desetletja obhajal svoj praznik. Nič za to, če so delavci zgubili enodnevno plačo, bili so vendar navdušeni. Železničarji ne le, da niso delali nikakršne izjeme, nasprotno: oni so bili avantgarda. Letos pa je ravnateljstvo južne železnice poslalo na vse osobe nekako poslanico, kjer ga je obvestilo in opomnilo, da 1. majnik ni praznik!

Ja, čudom čudo, kdaj pa je že južna železnica sploh dovolila praznovanje 1. maja? Nikoli!

Pred kakšnimi 15 leti se je tudi obnavljala in svarila, toda kdo se je za to zmenil?

Saj ravno v tem leži ves pomen tega praznika, če si ga delavci sami morejo vzeti, ne pa v tem, če jim delodajalec praznik dovoli. To je ravno tisto merilo moči, to je barometer, ki pokaže, koliko so delavci od zadnjega majnika napredovali. Plača delavčeva na 1. maj ne igra nobene vloge? Če so delavci tako močni, da si 1. maj kot praznik lahko izsilijo, tedaj so gotovo plače visoke. Če pa si ga ne upajo vzeti, no, tedaj so gotovo tudi plače slabe in tista plača, ki jo delavec dobi na dan 1. maja mu ne bo njegovega gmotnega položaja zboljšala. Mnogo delavske stroke že 1. majnik po tarifni pogodbi praznujejo. Seveda, da je delavec v tem slučaju plačan. In tu leži pomen organizacije.

Če bodo železničarji do prihodnjega 1. majnika v Jugoslaviji tako organizirani, da bodo si upali 1. majnik proti volji uprave praznovati, tedaj bodo njih plače gotovo najmanj za 100 odstotkov višje, kot so danes. Če pa ne bo eno mogoče, tedaj ne bo tudi drugo. Zatorej, sodrugi na delo. Jačite našo organizacijo, ne cepite se, vzemite si za vzgled grafično delavstvo!

Kongres Saveza.

Na temelju § 16 saveznih pravil, sklicuje uprava Saveza

KONGRES

ki se vrši na binkošti to je 20. in 21. majnika 1923.

Začasni dnevni red kongresa je sledeči:

1. Otvoritev kongresa.
2. Volitev: a) dveh zapisnikarjev; b) dveh overovateljev zapisnika; c) dveh skrutinatorjev; d) treh članov verifikacijskega odbora.
3. Poročila: 1. uprave Saveza: a) tajnika, b) blagajnika; 2. nadzorstva.
4. Organizacija in agitacija.
5. Naša zaščitna zakonodaja in železničarji.
6. Železniška pragmatika.
7. Spomenica kr. vladi.
8. Volitve: a) uprave, b) nadzorstva.
9. Vprašanja in predlogi.

Kongres se vrši v Zagrebu v Petrinjski ulici št. 40, ter se otvori ob 8. uri jutraj. Po § 16 saveznih pravil imajo pristop na kongres:

S polnim pravom odločevanja:

a) delegati članov, ki se volijo po podružnicah in sicer: na prvih 100 članov eden, in na vsakih nadaljnjih 200 članov po eden.

Manjše podružnice, ki ne morejo poslati lastnega delegata, naj se s sosednjimi podružnicami sporazumejo ter naj pošljejo skupnega zastopnika o čemur odloča upravni odbor Saveza;

b) člani upravnega odbora;

c) člani nadzorstva.

S posvetovalnim glasom:

a) odposlanci Glavnega Delavskega Saveza Jugoslavije;

b) odposlanci strokovnih organizacij, ki so včlanjene v Glavnem Delavskem Savezu Jugoslavije.

Vse podružnice se pozivljejo, da glasom saveznih pravil, izvolijo delegate na društvenih shodih za kongres in imena izvoljenih naznanijo centrali v Zagrebu. Pravilnik tozadevno določa sledeče:

§ 51. Ko se objavi sklicanje saveznega kongresa, morajo vsi podružnični odbori sklicati člansko

zborovanje (shod), na katerem morajo razpravljati o dnevnem redu in izvoliti delegate za kongres.

§ 52. Nobena podružnica ne more že v naprej vezati roke svojim delegatom in jim naročiti, kako morajo glasovati, temveč vsak delegat ima prosto voljo, da svobodno zavzame stališče napram razpravi.

§ 53. Stroške delegatov nosi polovico savezna, polovico pa podružnična blagajna. Višino dnevnice določa centralna uprava za vse podružnice enako. Vse podružnice in vsi člani Saveza se pozivljejo, da eventualne predloge za kongres vpošljejo centrali pravočasno, da se jih lahko objavi vsem članom. Opozarjamo na 7. točko § 17 pravil, ki glasi:

Predlogi za kongres se morajo centralni upravi vposlati najmanj 10 dni pred kongresom, v svrhu objavljenja. Pravica delegiranja se bo priznala na podlagi vposlanih obračunov centrali za mesce marec in april 1923, vsled tega pozivljemo vse podružnice, da pravočasno obračunajo.

Uprava Saveza železničarja Jugoslavije.

Neodvisne garje!

Dan čudežev je bil za Maribor 6. majnik. Zakaj? Dne 6. majnika smo imeli Mariborčani kar dva velika shoda. Prvi se je vršil pri Götzu, ki je bil sličan od »akcijskega« odbora železničarjev, javnih nameščencev in upokojencev. Tega shoda se je udeležilo 2500 ljudi. Da pa pokažemo železničarji svojo moč in solidarnost, zato so smatrali ljubljanski Žorgi primerno, da skličejo svojo neodvisno čredo, ki je ostala Nachtigalu zvesta in da volijo krajevni odbor. Naši sodrugi sicer dobro vedo, da z Ljubljane še nikoli ni nič dobrega prišlo, toda »neodvisni« vitezi mislijo, da morajo svojo kugo tudi drugod razširjati. Zato jih je prišlo kar 5!

Pri Götzu so zborovali železničarji in drugi državni ponižanci, ki so hoteli pokazati vladi in vsej javnosti, da ne morejo več živeti, ker je to, kar danes dobivajo, komaj četrtnina onega, kar jim je za življenje neobhodno potrebno.

Nadalje, da povedo glasno vsem, katerim gre, da so pripravljeni tudi na boj, če drugače ne bo šlo. Seveda pa se ne moramo mi železničarji odlikovati s tem, da se vladi in kapitalistom na ljubo razbijamo. (Enotna fronta?)

Že v soboto je vel po delavnici nekaj tajni duh, da ne bo v nedeljo kaj velikega pri Götzu, marveč pri Gambrinu! Delavci so se začudno povpraševali, kam naj pravzaprav gredo, ali h Götzu ali h Gambrinu: Tako se predno se kaj začne, že delavec zmeša, da obrne vsem hrbet in tužno kliče bogove na pomoč, da ga rešejo iz bednega položaja.

Veliki misleci »enotne fronte« so prišli ravno na isti dan in ob isti uri ustanovljat neodvisno železničarsko organizacijo, ko bi naj bil ves proletarijat združeno nastopil, po navodilih istega akcijskega odbora, v katerem sede Žorga in Makuc.

Prišli so razdirat. Torej, tukaj se vidi, da imajo ti ljudje resno voljo do dela, namreč razdiralnega. Kljub lepemu nedeljskemu dnevu so prišli Nachtigalovi tipi meglenih obrazov. Toda oh, »di proletarijat, majne finfenhundert« so se zmanjšali na 25 zgublencev. Slavček sam se je skrival kot Judas, ki je Jezusa prodal, pa je iskal vrbo, na katero se bi obesil. Saj večina teh revežev, ki so delali izjemo pri Gambrinu v trenutku, ko so vsi drugi bili pri Götzu zbrani, so bili gotovo svesti, da je to razdiranje in slabljenje proletarske moči. Lahko je razdirati, težje je graditi!

Naenkrat se je pojavil zaupnik Saveza sodrug Smazek in vprašal: Ja kaj pa je to, ali vi ne mislite iti h Götzu, kjer se vrši skupen shod in na katerem se nam bo poročalo o dosedanjem delu akcijskega odbora?

Na to ni dobil odgovora. Vse je molčalo. Končno so se megleni vitezi razdelili. Trije so ostali tam, da ustanove »neodvisno«, dva pa gresta h Götzu. Gostilniška soba pri Gambrinu je še bila prevelika za Nachtigalov proletarijat in ob 10. uri se je začelo. Najzvestejši Nachtigalovec Kitak je otvoril občni zbor. Ob sufliranju Jaka Žorga je pozdravil navzoče ter komisarje iz Ljubljane. Baznik je razlagal pomen »neodvisne«. Povdarjal je, da bo sedaj bolje šlo, ko ni več Nachtigala, ki je leta 1922 oviral delo neodvisne! Oh, ironija! Ravno Nachtigal tiči za ustanavljanjem neodvisne, saj smo ravno Kitaka ven vrgli, ker se ni hotel odreči izdajalcu, toda neodvisni bi radi tudi tukaj proletarijat goljufali. Navidezno tolčejo po Nachtigalu, ker se ga

vendar sramujejo, a na skrivnem pa jim ravno on pomaga!

Nachtigal je igral vedno dve ulogi: Pobijal je — navidezno neodvisno, na drugi strani pa je vedno grdil Savez. In če ne bo dala Moskva nagrade, pa jo bo dal g. Pašič ali pa bo prišla od obeh strani. Če hočejo neodvisni organizacijo razdreti, morajo za to vzroke imeti, ker pa teh nimajo, za to morajo lagati. Neodvisni Žorgi imajo vedno in povsod samo s. Krekiča ne jeziku. Toda Krekič vendar ni Savez. Ali je Marcel Žorga ali Makuc neodvisna? Žorgovo laž, da je v Bosni štrajk trajal samo 4 dni, mu je sodrug Krekič na konferenci v Zagrebu dne 5. novembra 1922 v njegovi navzočnosti temeljito ovrgel, tako, da je moral to grdo trditev na licu mesta preklicati. Sedaj pa dalje laže, češ, saj ne vedo železničarji, da mi je Krekič dokazal laž! In to je ravno taktika pučistov. Saj 21 točk to zahteva. Razni Žorgi in Kauriči, ki so l. 1920 vse naše pošteno gibanje skušali kompromitirati, so se sami skrivali, kakor tudi njih bratec Nachtigal. Šminkali so se in tičali za devetimi zapahi, delavce pa gonili pred klerikalne puške in bajonete. Samo z »eno točko« so celih deset dni operirali in imeli za norca tisoče poštenih delavcev. Žorgov oproda Kaurič je poneveril čez 100.000 K proletarskih novcev in vendar se ga Žorga danes ne sramuje. In takšni ljudje naj imajo še enkrat zaupanje poštenih delavcev! Ja, ali mislite, da je čez vse to že trava zrastle?!

Neodvisni vedo, da ne bodo dobili nikdar vsega proletarijata na svoje limanice, tudi večine ne, ali oni tega niti ne potrebujejo, ker se jim ne gre za to, da bi se delavcem gmotni položaj zboljšal, nasprotno: Deviza: »čim gore tem bolje«, jim je še vedno zvezda vodnica. Nekateri kandidati za bo doče komisarje so seveda dobro plačani za svoje razdiralno delo, proletarijat pa lahko rebra kaže in krepava, če ni zrel za resolucijo. Saj so se gospo dje ostro izrazili, da so proti reformam, proti delnemu poboljšanju položaja delavcev, češ, tedaj pa ne bodo revolucionarni, če kaj dobe: Zato razdiranje organizacij, zato propaganda za »lažienotno fronto«, namesto enotne organizacije. Predaleč bi nas zapeljalo če bi hoteli tem »neodvisnim« osrečevalcem vse grehe naštevati. Omenimo samo še nekaj: ti isti gospodje Žorgi, Makuci in Bazniki so pred kratkim še pompozno kričali v svet o velikem čudu, ki se je dogodil v Ljubljani, kjer se je ustvarila slavna enotna fronta delovnega ljudstva, kateri je sam ljubljanski škof dal svoj žegen in gorje mu, ki ni vzel resno te rimsko-moskovske mešanice. Toda delovno ljudstvo je že skrahiralo in ni več moderno, sedaj se zopet ustanavlja nova organizacija v edino zabavo kapitalistom, ki bo pa približno tako dolgo živela kot majski hrošč. Toda eno se s tem večnim »švindlanjem« vendar doseže in to je, da je proletarijat končno popolnoma zbežan in pravi: pojte se vsi skupaj farbat, sedaj ne bom več tu in ne tam! A to je ravno namen teh propagandistov. Delavci imajo globoki čut solidarnosti in mariborski delavec iz delavnice ter delavec iz ljubljanske kurilnice se ne sovražita. Če bi delavci imeli za odločati, vemo da bi jutri bili vsi solidarni. Delavec ne more čakati na revolucijo, ker bi sicer prej poginil od glada, pač pa lahko komisarji čakajo, ki dobivajo izdatne podpore.

Rekli smo, da pri nas ni ena ali dve osebi organizacija, kako je to pri neodvisnih — ne vemo. Mi bomo vsakega odstranili, ki bi delal proti celoti. Mariborski proletarijat si ne bo dal več dajati navodil niti od kakšnih Nachtigall. Judežev, niti od njegovih figur. In dokler ne pride kaj bolj pametnega iz Ljubljane, toliko časa bomo vsakega prezirali, ki bi hotel delavstvo izkoriščati v kakšne koli temne namene. Kar se imenovanega, neizvoljenega odbora tiče, ne bi sploh bilo potrebno niti pet besed izgubiti, ker ta gotovo ne bo hudiču repa izdrl. Mi ne potrebujemo novih organizacij, marveč izpopolnitev starih, preizkušenih, ki stojijo na temelju, ki nam ga je postavil Karl Marx. Te organizacije so se že pred svetovno vojno dobro obnesle, seveda, kjer so bile močne. Žal, da ni bilo vse delavstvo zavedno, da se je dal en del istega mamiti od farovžev ali pa od nacionalizma. A kljub temu si je delavstvo izvojevalo vse kar ima. Savez železničara Jugoslavije sloni na isti bazi, kot prejšnje strokovno in pravovarstveno društvo za Avstrijo.

Zato naj živi Savez železničara Jugoslavije!

Proč z razdirači!

Dnevne vesti in dopisi.

Podržavljenje južne železnice, oziroma prevzem v zakup od strani države, je baje že gotovo dejstvo. Mi smo že pisali o tem in takrat smo rekli, da stojimo principiarno kot socialisti na stališču, da naj se vse podprži, a v prvi vrsti pa železnice. Vse ono, kar javnosti v ožjem pomenu besede služi in tu so železnice prve, naj se podprži ali socializira. In vendar so na južni železnici — vsaj v Jugoslaviji — tudi socialisti proti podržavljenju. Zakaj, to ni treba posebno naglašati. Dokler bo država in njena uprava takšna, kot je bila do sedaj, toliko časa ne bo nikogar mikalo priti v državno službo, niti takozvanih nacionalistov ne. Saj še to, kar je dosedaj bilo v državni službi, beži proč. Oficialno še nimamo do sedaj ničesar o podržavljenju v rokah, pač pa se je to po nekod že uradno naznanilo osobju. V Ljubljani se je bil sestavil nekaj Akcijski odbor, ki je prevzel nalogo, da zbere na podlagi okrožnic vse ono, kar je osobje že imelo, pa se mu je po prevratu odvzelo, da bi se mu vse to pred podržavljenjem vrnilo. Nadalje si je osobje hotelo zavarovati razne beneficije, zlasti kar se tiče jamstva penzijskih in provizijskih fondov. Nadalje, da se ne bo uslužbencev proti njih volji predstavljalo in razne takšne stvari. Kakor pa se nam poroča, so bile večinoma vse te želje in zahteve glas vpijočega puščavi. Pač pa so si nekateri visoki funkcionarji zlasti pri ravnateljstvu zagotovili brezskrbno bodočnost! Pri tej priliki zopet naglašamo, da je in bo vse osobje navezano s a m o i n e d i n o na svojo lastno moč. Ali bo osobje kaj kmalu prišlo do tega prepričanja? Sicer pa o tem nočemo danes več pisati!

Že barantajo zopet po stari navadi. Akcijski odbor je sestavil spomenico, ki je predložena vladi. V tej spomenici je med drugimi važnimi točkami tudi tista, v kateri se zahteva 150 odstotkov povišanja dosedanjih prejemkov in kot minimum 50 Din za slehernega uslužbenca in delavca na železnici ali v državni službi na dan. Vlada še stvarno ni odgovorila na te zahteve. Kakor so nam tisti delegati poročali, ki so se udeležili konference v Beogradu dne 29. in 30. aprila, so se gospoda zastopniki raznih organizacij v Beogradu izjavili, da sprejemajo spomenico v celoti. Sedaj pa prihajajo dan na dan v dnevnem časopisju poročila, da razni gospodje v centralnem akcijskem odboru že mavšljajo za delavske plače. Nekaj gospod Lukič, višji nadzornik in predsednik Saveza nacionalnih organizacij se je že izjavil, da bodo železničarji tudi s 50 odstotki zadovoljni in če jih dobe, »je upati, da se bodo odstranili razni nemili pojavi!« Tako torej! Sedaj veste železničarji. Če vam vlada dovoli 50 odstotkov, vzemite pa kuš. Ti vlada pa tudi bodi pametna. Če daš 50 odstotkov, tedaj ti gospodin Lukič jamči, da se bodo odstranili **razni nemili pojavi!** Boljše povedano: Stopetdeset odstotkov je samo za oči in da si razna gospoda v ministrstvu ne pokvari prijateljstva z merodajnimi, za to že preje povedo, da naše zahteve niso resno mišljene. Pa vzemimo n. pr. dve številki za poskušnjo: Progovni delavec, ki dela 25 dni, zasluži skupno na mesec 450 Din. Če dobi 50 odstotkov plače in draginjske doklade, bo imel potem 675 Din. Višji uradnik v ministrstvu, ki dobiva dnevno 33 Din plače, draginjske doklade 40 Din, stanovanjske doklade 30 Din, skupno torej 103 Din na dan. Mesečni normalni dehodek je tedaj 3090 Din. K tem 50 odstotkov, to je 1545 Din, skupaj tedaj 4635 Din. Ako še priračuni gospodin Lukič razne dnevne pomnožene s 50 odstotki, tedaj on izkalkuliral tako nekako 6000 Din na mesec brez družinskih doklad. Progovni suženj bo pa dobil tudi 50 odstotkov ali 225 Din! Tako približno zgledajo račun centralnega odbora v Beogradu in gospoda že zagotavljajo vlado, da ne bodo štrajkali! Če pa bi se oberbavarji vendar skujali in bi delali kakšne preglavice, tedaj pa kar vojake nad nje. O divna ti jugoslovanska demokracija. Ali še ni naš proletarijat zadovoljen? Kdor škili v tuje države, je izdajalec, nevarni element, prekucuh itd itd.

Redukcija uslužbencev gre zopet po glavi naši vladi. Vsak dan čitamo o načrtih finančnega ministra. On bo že vedel ali vsaj moral vedeti, če ima res preveč uradništva. Kakor nam poročajo oni, ki so imeli priliko študirati razmere v Jutrovih deželah in k tem deželam baje spadamo tudi mi, je tam veliko stolčkov in še več gospodov, ki niso tam za to, ker so potrebni, marveč zato, ker so znani z

raznimi krogi. Že v stari Avstriji, ki je sicer bila znana, kar se reda v upravi tiče, kot vzorna, je bila praksa sinekur. Ministra s včasih preje imenovali, kot pa je bilo ministrstvo sploh vstvarjeno. In kjer je veliko gospodov, tam je tudi veliko hlapcev. V Beogradu si pusti gospoda prinašati »crno kafo« v urad in zato mora imeti takozvanega poslužitelja. Mi smo že davno vedeli, da bi se morala izvršiti redukcija, ne morda samo 10 odstotkov, marveč za precej več. Toda riba pri glavi smrdi! Delavcev in uradnikov na naših postajah se ne more nič reducirati. Še tako jih je premalo. V enih številki našega lista smo opisali, kako dela vlakospremo in strojno osobje službo po 14 in 16 ur na dan. Pri tem osobju ni za reducirati; marveč bo treba namestiti, če se hoče osemurnik izvajati, kar je po ustavi zajamčeno. Volk sit in koza cela ne more biti. Končno moramo tudi omeniti, da tudi nobena pragmatika ne bo draginje odpravila, marveč samo dobra uprava in dobra gospodarska politika v državi.

Kaj je krparija?

Mislím, takšno krparijo, ki jo ima reven človek kadar ima obleko raztrgano, pa si ne more nove kupiti, zato pa staro krpa. Pa to bi končno vsaj še bilo. Delavci so si morali tudi v takozvanih boljših časih obleko krpati. Končno je taka zakrpana obleka še dolgo bila dobra za — delo. Kapitalisti pa, ki niso dela poznali, tudi niso obleke krpali, nasprotno: oni so še nove obleke odlagali, jih prodajali starinarjem ali krojačem, ki so takšne obleke pogladili in jih mnogokrat za nove prodali. Toda železničarji in ostali javni nameščenci, danes nimajo več niti s čim krpati, saj nimajo več ne obleke niti krp, ker so že vse raztrgali.

Toda neka druga vrsta krparije je danes prišla v modo, to je da si javni nameščenci in železničarji pomagajo s krpanjem svojih plač. Mnogi uradniki in ostali nastavljeni, si skušajo na ta način pomagati, da v svojem prostem času, ki itak ni preveč za prepotreben odpočitek, gredo kakršnokoli delo opravljat, eni v pisarno, drugi na polje ali pa si skušajo nekaj prislužiti s kakršnokoli obrtjo ali celo s trgovino. Resnično, te današnje razmere so obupne in če le še malo časa tako gre navzdol, pa tudi ne bo noben postranski zaslužek več pomagal. Vse takšno krparjenje je nenaravno, mnogokrat tudi sramotno. Delavec in uradnik mora s svojo normalno službo toliko zaslužiti, da bo njegova družina imela dovolj kruha, obleke in da bo stanovala tako, kakor se za kulturne ljudi spodobi. Nekateri železničarske žene »rajzajo« sem in tje in »trgujejo« z ono robo, ki je slučajno v enem kraju za par kron cenejša kot v drugem. Ne zamerimo niti ne zavidamo teh žensk; vemo, da ne gredo za luksuz na pot, toda eno pa je treba pibiti. Ženske so se začele posluževati, da ne zgube preveč časa, brzovlakov. Ker pa so brzovlaki v Jugoslaviji namenjeni samo kapitalistom, za to imajo komaj en vagon III. razreda. Tak vagon je seveda vedno poln in popotniki so se pritožili pri železniški upravi proti ženskam, ki so prišle s svojimi koši in povzročile gnečo. Posledica je bila, da je južna železnica prepovedala železničarjem vožnjo z dvema brzovlakoma v smeri Maribor—Zagreb. To je seveda krivica. Kako pridejo vsi oni železniški uslužbenci, ki morajo včasih nujno potovati, da se tudi nje kaznuje s tem, da se jim prepove vožnjo z brzovlakom? Saj vsi itak ne trgujejo, če pa gredo po kakšno blago za lastno potrebo, to se lahko ugotovi. Na vsak način pa je to brutalnost, če se vse povprek kaznuje zaradi nekaterih. Sicer pa kakor rečeno: železničarji niso krivi mizerije, v kateri se nahajajo. Železničarji niso krivi, če imajo brzovlaki same salonske vozove, v katerih se šopiri samo buržuazija, zato pa premalo vozov III. razreda. Vse to je kriva železniška birokracija, ki je železničarje oropala starih pravic, ki so si jih že v reakcionarni Avstriji bili pridobili. Tisti železničarji, ki si skušajo svoj gmotni položaj na tak nenavaden način zboljšati, da iščejo postranskih dohodkov in zaslužkov so v največji meri neorganizirani in se sploh ne zmenijo za organizacijo, in še druge odvajajo od nje. Taki ljudje so svoji lastni sužnji in sovražniki, oni so prokletstvo za vse osobje, ker stoje na stališču: jaz bom si že pomagal, drugi pa si naj, kakor hoče. Če bi pa vendar železničarji končno nekaj dobili, tedaj bom pa tudi jaz zraven!

Da, to je ronija! Na eni strani kategorijska bolezen, na drugi pa postranska zarada nekaterih.

S takšnim postopanjem vržemo železničarji mesečno desetine milijonov molohu kapitalizmu v žrelo. Dajmo se vendar enkrat spametovati. Pustimo vse, kar je postransko pa koncentrirajmo vse naše sile v enotni razredni organizaciji in uspeh bo kmalu viden. Naše žene pa naj raje posvetijo več skrbi vzgoji otrok, ne pa da jih doma same puščajo, same pa letajo okoli za zaslužkom.

Železničarji so izročili svoje zahteve, to je gotovo. Kdor tega ne verjame naj se osebno prepriča. Ker od tistega dne je veliki železniški most v Mariboru zastražen. Kaj imajo most in naše zahteve skupnega, to sam Pašić vedi. Ako pa merodajni mislijo, da bodo železničarji, če tudi lačni, šli nad most, tedaj je to velika zmota in mi najodločneje protestiramo, če je to straženje v kakšni zvezi z našimi zahtevami. Ne mislimo na sabotaže, ker mostovi niso vzrok naši bedi, pač pa gotove slamnate glave. Samo blazen človek bi mogel kaj takega pričakovati, da bi mi šli ladjo potapljat na kateri se sami vozimo. Tudi lani se je most stržilo, dokler so bile diference med delavci v delavnici ter ravnateljstvom j. ž. In kakor je bilo gibanje izvršeno, je bila straža na mostu ukinjena! Še enkrat povdarjamo, da smatramo takšne ukrepe za provokacijo, če je to v kakšni zvezi z našimi preupravičenimi zahtevami.

Bik in rdeča zastava. Kakor znano, se bik, če vidi rdečo platno, zelo razburi. So pa še druge živali, ki ne morejo rdeče barve trpeti n. pr. puran. Na prvi majnik so sodrugi na hiši stavbnega društva uslužbencev južne železnice v Melju v Mariboru razvesili lepo, precej dolgo rdečo zastavo. Saj so v dotični hiši skoraj vsi naši pristaši. Od 14 so komaj 3 ali 4, ki menda niso s tem zadovoljni. Ker pa mi živimo v demokratični državi (vsaj taka hoče biti), kjer se to spoštuje, kar večina hoče in ker mi stojimo na stališču, da naj večina odloča, zato smo zastavo razobesili. Toda popoldan istega dne je šel po Kejžarjevi ulici bik, morda je bil namenjen v klavnico, ki je tam blizu in se je splašil ter dirjal in dirjal po celem Melju. Varnostna straža je baje imela veliko dela, da je večjo nesrečo preprečila. Bila pa je mnenja, da se biku ne more dopovedati, da rdeča zastava ni nič hudega, zato je zahtevala, da se naj raje zastava sname, da bo mir. Ampak sodrugi so bili drugega mnenja in so rekli, da prevzamejo vsako odgovornost, ampak zastava naj bo gori in tako je ostalo. Zgodilo se ni nikomur nič!

Občni zbor naše podružnice v Dravogradu se je vršila v soboto, dne 5. majnika v prostorih hotela »Korotan«. Centrala je bila zastopana po s. Bahunu iz Maribora. Sodrugi Vilko Pečnik kot predsednik je ob pol 8. uri zvečer otvoril občni zbor in pozdravil navzoče sodrugi. Podružnica krasno napreduje in šteje 76 članov, kar je za Dravograd in Prevalje razmeroma veliko. Sploh pa naše podružnice zlasti na manjših postajah razveseljivo napredujejo. Ker je dosedanji sodrugi V. Pečnik, ki je obenem tržki župan v Dravogradu, zelo zaposlen, zato je bil s. Franc Pečnik izvoljen za predsednika. Ostali odbor bomo prihodnjic objavili.

Izjava. Podpisani izjavljam kot zastopnik Saveza Železničara Jugoslavije v akcijskem odboru v Ljubljani sledeče: Ker mi je gospod Blaž Korošec v Celju na shodu očital, da nisem Saveza pravilno informiral, t. j. tako kakor je bilo na seji dne 24. aprila v Ljubljani sklenjeno. Jaz sem centralo Saveza natančno informiral, kakor se je sklenilo, saj sem sam naglašal na seji akcijskega odbora, da je cela stvar prenapljena, ker niti Slovenija ni bila informirana, kaj še le druge pokrajine. Res pa je, da je Blaž Korošec izjavil v Beogradu pred večjim številom Zagrebčanov, ne samo članov Saveza marveč tudi drugih, tudi gospod Baljkas je bil poleg, ki to gotovo rad potrdi, to kar je izjavil Korošec in to je, da se bo enourna stavka na vsak način in brezpogojno dne 5. maja izvedla, če tudi samo v Sloveniji. To je tudi zastopnik Saveza na celjskem shodu v navzočnosti Koroščevi konstatiral, ne da bi bil g. Korošec to ovrigel. Nadalje je g. Korošec v Zagrebu sam izjavil, da je ravnatelja državnih železnic obvestil, da nameravamo napraviti demonstrativno stavko. Ko mu je to zastopnik Saveza v Celju očital, ni Korošec tega tajil, marveč še dodjal, da je bil tudi pri šefu Saobračaja v Beogradu. Andrej Bahun.

Zakon o minimalnih plačah za delavke. Vrhovno sodišče Zedinjenih držav je proglasilo zakon o minimalnih plačah za delavke v distriktu Columbia

za neveljaven. Dvanajst drugih zveznih držav ima že takšne zakone poznane pod imenom »Minimum Wage Laws«, s katerimi je predpisano, da mora vsaka delavka dobivati na ime plače gotovo minimalno svoto. Odločba vrhovnega sodišča Zedinjenih držav, ki se nanaša edino na zakon Distrikta Columbia, bo vplivala seveda tudi na podobne zakone ostalih držav, vsled česar je gornja določba izzvala mnogo diskusije v javnosti. Odločba o protustavnosti zakona o minimalnih mezdah, se mora smatrati za veliko nesrečo, ki je zadela delavke v Zedinjenih državah, pravi Mary Anderson, upraviteljica ženskega oddelka v U. S. Department of Labour. — »Tisti med nami, ki poznajo industrijske razmere z ozirom na delovni življenj v Zedinjenih državah, so prepričani že dolgo vrsto let, da velika večina žensk v industriji ne dobiva niti od daleč toliko plače, kolikor bi bilo potrebno, da bi delavka živela dostojno življenje. Womens Bureau je tekom zadnjih štirih let preiskal bivališča 120.000 delavk in našel, da je 80.000 njih dobivalo manj kot 16 dolarjev tedensko in da je 30.000 od istih zaslužilo manj kot 10 dolarjev na teden. Upali smo, da se bode z zakonom o minimalnih plačah to zlo odpravilo, t. j. da bodo ti zakoni sredstvo s katerimi se bode položaj delavk izboljšal. Kaj naj bi bilo naše delo v bodoče? Sedaj je težko to reči, vendar se mi zdi, da so tukaj sile, ki lahko v tem pravcu pomagajo. Javno mnenje je menda najmočnejše orožje (Pri nas v Jugoslaviji ni menda tako močno to orožje, kakor se vidi) na katero se lahko z zaupanjem naslanjamo. Da bo javno mnenje tekom časa odločalo, da ne bo noben delodajalec imel moralne pravice — četudi mu zakon daje legalno pravo — da bi plačal delavki manjšo mezdo, kot je potrebna za življenje. Nadalje upamo, da bodo napredni delodajalci, katerih v naši državi ni malo, šli z dobrim zgledom naprej in plačali dobrim delavkam pošteno mezdo. Končno pa je treba tudi to pred očmi imeti, da najslabše plačani delavec ni najboljši delavec.« Op. No, ta g. Mary Anderson je pa precej naivna. Če upa zgoraj omenjeni sredstvi doseči kak uspeh, tedaj ji častitamo. Ampak v Jugoslaviji bi malo opravila z javnim mnenjem in pa z uvidevnostjo naših »demokratičnih« delodajalcev.

Tako se štiti delavstvo! Ministrstvo za prehrano na Čehoslovaškem je izdalo odlok, kjer prepoveduje vsako najmanjše zvišanje cen sladkorja, ker so zahteve sladkornih tovarov po zvišanju cen nedopustne. Vsak poskus, ki bi ne upošteval te odredbe, naj se naznani oblastem, ki se pečajo z odeh. (Pri nas teh oblasti sploh nimamo.) Kaj stori naša vlada proti verižnikom in navijalcem cen?

Pokojnine vdov na Angleškem. Poslanci Delavske stranke v angleški spodnji zbornici so predložili resolucijo, v kateri zahtevajo državne pokojnine za vdove, ki morajo preživljati nepreskrbljene otroke. Resolucija govori tudi za matere in otroke v družinah, v katerih je postal oni, ki jo preživlja delanezmožen ali katero je oče zapustil. Radi pomanjkanja finančnih sredstev je angleška vlada obljubila, da stori potrebne korake. Zaenkrat pa je bila resolucija z večino 64 glasov odklonjena.

Umetnost in književnost.

Fran Erjavc: Zgodovina socializma v Srbiji. Izdala in založila »Slovenska socialna matica«. V Ljubljani 1923. Strani 56. Cena 6 Din.

Ocena »Zgodovine socializma v Srbiji«. Medsebojno spoznanje je prvi pogoj sožitja, zblizevanje in sukcesivnega zedinjevanja Slovencev, Hrvatov in Srbov . . . in temu medsebojnemu spoznavanju, iskrenemu in nezastremu, je posvečeno to delce«, pravi pisatelj sam v predgovoru. Temu namenu bo služila ta živahno pisana knjižica res prav dobro, saj vidimo, da je danes vir mnogim razprtijam in nesoglasjem v veliki meri nepoučenost. In z ozirom na to moramo to delce le pozdravljati. Snov je razdeljena v šest poglavij, namreč: 1. Srbija v prvi polovici preteklega stoletja. 2. Prvi pojavi socializma v Srbiji. 3. Svetozar Marković. 4. Prve delavske organizacije. 5. Ustanovitev sindikalne organizacije in srbske socialno-demokratične stranke. 6. Srbska socialno-demokratična stranka. Ker se pisatelj ne omejuje zgolj na zgodovino srbskega socialističnega gibanja v ožjem pomenu besede, temveč ga riše v tesni zvezi z vsem srbskim kulturnim, gospodarskim ter zunanjim in notranjim političnim razvojem, bo knjižica gotovo zanimala najširšo javnost. In ravno radi tega njenega splošno informativnega značaja jo vsem toplo priporočamo.

Zum Mai 1923.

Die Internationale Transportarbeiterföderation in Amsterdam versendet folgendes Manifest:

Das Proletariat, die Klasse der zu allen Zeiten Unterdrückten und Ausgebeuteten, hat keinen Grund, den Maitag in diesem Jahre festlich zu begehen.

Überall, in allen Ländern, sieht die Arbeiterklasse, dass die Hoffnungen und Erwartungen, die die ersten nach Beendigung des Weltkrieges ziemlich leicht erhaltenen Errungenschaften erwecken, unerfüllt bleiben. Überall, in allen Ländern, ist es der Bourgeoisie gelungen, den Aufmarsch des Proletariats zu hemmen und zum Stillstand zu bringen und zu einem nicht unbedeutenden Teile selbst wieder zurückzunehmen, was, zu mühe los vielleicht im ersten Anlauf errungen wurde.

Aus der Offensive ist die Arbeiterschaft in die Defensive gedrängt worden und Schritt für Schritt wird sie durch die stets schärfer auftretende Bourgeoisie immer weiter noch zurückgetrieben.

Der schlimmste und unheilvollste Schlag jedoch wurde dem Proletariat durch den italienischen Faschismus zugefügt. Nicht nur das italienische Proletariat, sondern die Arbeiterklasse der ganzen Welt ist durch diesen Sieg getroffen worden. Kein anderes Ereignis hat das Selbstbewusstsein der Bourgeoisie in allen Ländern in solchem Masse wieder gehoben und ihren Willen, zu herrschen, zu unterdrücken und auszubeuten, so viel neue Kraft zugeführt, wie der Sieg der Faschisten in Italien. Seitdem ist der Faschismus längst zu einer internationalen Erscheinung geworden, und wie verschiedenartig er sich auch in jedem einzelnen Land organisieren und in welchen Formen er auch auftreten mag — überall zeigt er dieselbe Tendenz nach Vernichtung der selbständigen Organisation der Arbeiterklasse.

Aber dieses Streben nach Unterdrückung und Vernichtung der Organisationen des klassenbewussten Proletariats ist nur Mittel, nicht Ziel. Dieses Ziel ist kein anderes als die herrschende besitzende Klasse wieder in die Lage zu versetzen, Staat und Gesetzgebung völlig den Interessen des Besitzes gefügig zu machen und in seinen Dienst zu stellen und die Folgen des Krieges, namentlich die furchtbaren Kriegskosten, auf die Besitzlosen abzuwälzen. Was dem Feind auf dem Schlachtfeld nicht abgerungen werden konnte, muss und wird dem eigenen Volke abgepresst werden. Der nationale Staatenkrieg ist abgelöst worden vom internationalen Krieg der Bourgeoisie gegen das Proletariat.

Über alle Massengräber und alle Verwüstungen reichen sich die Feinde von gestern in diesem Kriege die Hand. Und auch der Ruhrkonflikt wird, soweit das nicht hinter verschlossenen Türen geschehen ist, auf eine Verbrüderung zwischen den kapitalistischen Gruppen von diesseits und jenseits des Rheins auslaufen. Eine Verbrüderung, die besiegelt werden wird durch die gemeinsame Ausbeutung der deutschen und französischen Arbeiterklasse durch das verbündete deutsche und französische Kapital und indirekt des gesamten internationalen Proletariats durch internationalen Kapitalismus.

Alle noch so grossen Interessengegensätze zwischen den Kapitalisten der verschiedenen Länder treten zurück vor der Gefahr, dass sich in einem dieser Länder die Arbeiterklasse zu herrschenden erhebt, das heisst nicht nur die politische, sondern auch die wirtschaftliche Macht an sich reißen könnte.

Alle Zeichen weisen darauf hin, dass der Arbeiterklasse aller Länder der schwerste und bitterste Kampf noch bevorsteht. Durch erhöhte Arbeitsleistungen und herabgeminderte Ansprüche muss das Proletariat alles das wieder neu schaffen, was fünf Jahre des Wahnsinns zerstört haben. Überall wird jetzt der Lebensstandard der Arbeiterschaft unter das Niveau der Vorkriegszeit herabgedrückt und in manchen Ländern, namentlich in Deutschland und Oesterreich, ist das Niveau bereits so tief gesunken, dass die Entlohnung der übergrossen Masse des Proletariats nicht einmal hinreicht, um auch nur die Kosten für das amtlich festgestellte Existenzminimum zu bestreiten.

Für die Arbeiter der übrigen Länder sind diese niedrigen Löhne zudem eine ernste Gefahr, indem sie das Streben der Unternehmer, die Löhne

immer tiefer hinabzudrücken, in nicht geringem Masse erleichtert.

Dem aus dem Krieg verstärkt hervorgegangenen Kapitalismus steht in allen Ländern ein durch Uneinigkeit und Arbeitslosigkeit geschwächtes Proletariat gegenüber, das auch international eine viel schwächere Abwehr und Angriffsfront bietet, als dies vor zwei Jahren der Fall war. Auch international hat die Einheit und Kraft des Proletariats durch die inneren Zwistigkeiten gelitten. Die Ursache dieser betrüblichen Erscheinung können wir hier füglich unbesprochen lassen. Die Tatsache steht in jedem Fall fest, dass erst die Zerreißen der proletarischen Phalanx der Bourgeoisie aller Länder gestattet hat, sich nicht nur von ihrem Schreck und ihrer augenblicklichen Schwächung zu erholen, sondern auch ungeachtet des an der ganzen Menschheit begangenen Frevels, alle wirtschaftliche, politische und moralische Macht für sich allein anzumassen, um ihre so schändlich missbrauchte Herrschaft weiter fortzusetzen.

Es ist Aufgabe der gesamten Arbeiterklasse, die Ursachen ihrer Schwächung mit möglichster Raschheit aus dem Wege zu räumen, um sich auf neue, national wie international, zu einer festgeschlossenen Streitmacht zu vereinigen. Niemand darf sich selbst diesem gemeinsamen Kampf entziehen. Aber auch niemand, der bereit ist, seinen Platz im Befreiungskampf der Arbeiterklasse gegen ihre Unterdrücker einzunehmen, darf aus dieser Kampfgenossenschaft ausgeschlossen werden. Nur dann, wenn alle, die den Klassenkampf wollen, sich in der internationalen Gemeinschaft des um seine Besetzung ringenden Proletariats zusammenfinden, wird die Arbeiterklasse imstande sein, jene Macht zu bilden, die den feindlichen Klassen erfolgreich Widerstand zu bieten und gleichzeitig auch den der Arbeiterbewegung noch fernstehenden Massen Kampflust und Opferfreudigkeit für die Sache des Proletariats zu wecken vermag.

An diesem 1. Mai muss die Arbeiterklasse der ganzen Welt mehr als je ihren Kampf- und Einheitswillen bekunden und zugleich zum Ausdruck bringen, dass sie bereit ist, Opfer zu bringen — Opfer auch im Interesse der so nötigen Einheit.

Einheit will nicht besagen, dass die Auffassung über die verschiedenen Probleme der Arbeiterbewegung allüberall die gleiche sein muss. Meinungsverschiedenheiten haben bestanden seit es eine moderne Arbeiterbewegung gibt und sie werden auch weiter fortbestehen. Schon darum, weil die wirtschaftlichen und politischen Verhältnisse, unter denen das Proletariat lebt, viel zu komplizierter Natur sind, als dass sie allerorts und immer zur gleichen Auffassung führen könnten. Wäre eine solche Einheit der Meinung die Voraussetzung für die Einheit der Organisation und des Kampfes, dann müsste jede Hoffnung auf Verwirklichung dieser Einheit von vornherein aufgegeben werden.

Eine Bedingung freilich ist unerlässlich: dass wir offen und ehrlich zueinander kommen und von dem festen Willen beseelt sind, einer für den anderen, und damit für die gesamte Arbeiterklasse zu kämpfen. Und diese eine feierliche Zusicherung müssen sich die Arbeiter hiebei gegenseitig leisten: dass sie entschlossen sind, alle taktischen und vorübergehenden Erfolge, welcher Art sie auch sein mögen, abzuweisen, wenn sie eine Gefahr für neue Uneinigkeit und Zersplitterung einschliessen. Denn kein einziger Erfolg, keine einzige Eroberung so gross und bedeutungsvoll sie auch im Augenblick scheinen mag, wiegt den Schaden und die Nachteile auf, die ein Zwiespalt für die Arbeiterklasse bedeutet.

Möge die Arbeiterklasse aller Länder sich an diesem Maitag, dem fünften nach dem grossen Völkermorden, mit dem Bewusstsein erfüllen, dass die erste Vorbedingung für einen neuen Aufstieg und die endgültige Befreiung der Arbeiterklasse von der kapitalistischen Ausbeutung und Unterdrückung der Einheit aller auf dem Boden des Klassenkampfes stehenden Arbeiter ist. Und möge das klassenbewusste Proletariat an diesem Tage von dem Willen beseelt sein, diese Einheit in der kürzesten Frist zu verwirklichen.

Edo Fimmen, Sekretär der Internationalen Transport-Föderation Amsterdam.